

BAJA ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár egész évre 6 K Félévre 3 K

Nyilttér sora 30 fillér.

Társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Egyes szám ára 4 fillér. (2 krajcár.)

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Csernicsek Imre, Palánka.

A munka megbecsülése.

A magyar társadalomnak talán egyik legkiválóbb hibája, hogy nálunk a munka nem részesül olyan tiszteletben, mint más államokban. Nem a balkánállamokat értjük, hanem azokat, amelyekben az ipari és mezőgazdasági termelés, valamint a forgalom fejlett színvonalon állanak. Mi csak politikailag tudunk, de dolgozni nem. A legutolsó falusi kovácsműhelyben többet feccsögnek a napi politikáról, mint másutt egy nagy városban. Mert nálunk mindeki azt hiszi magáról, hogy tót fakanállal ette a politikai bölcsességet. Ez az a tudomány, melyhez nálunk mindenki ért, jobbanmondva pedig mindenki többet ért, mint akár a miniszterek. A társas érintkezésnek ez az egyetlen beszédterülete, amelyet mindennap újra be kell vennünk, ha százszor megcsömörlünk is tőle.

Még a művelt elemek között is ritkán esik szó irodalomról, művészetről, gazdasági társadalmi szociológiai kérdésekről. Aki az iskoláit jól rosszul elvégezte, az könyvet alig vesz többet kezébe. Kit érdekelne a történelem, a földrajz, a nyelvészet, vagy éppen a természetudomány. Arra valólk a tudósok, foglalkozzanak vele. Nekünk elég, ha naponként elolvassunk egy vagy több hírlapot, van abban dióhéjba szorítva költészet, irodalomtudomány és mindenekelőtt — politika. Ez kell a magyarnak; sajnos, csakis ez. A többivel nem törődik. Valamit nem tud, megnézi a legszorosabban vagy megkérdi a lap szerkesztőségét, majd

megfelel ez szerkeztői üzenetben. Még fényesebb berendezésű lakásban is alig találunk könyvtárat. Pedig ha az emberek többet foglalkoznának tudományal vagy gazdasági kérdésekkel, akkor kevesebb alom nyílnék embertársainak becsmérlésére, kevesebb volna a harag és gyűlölködés közöttünk.

Mert ez szinte velejár a politizálással. Nálunk nem pusztán elméleti fejtegetés a politikai vita, hanem az indulatok szentes védelmes mérközése. Aki velünk egy politikai nézetet vall annak azt is megbocsátjuk, ha egyéni erkölcsé kifogás alá esik. De aki más politika oltárán áldozik, lehet az az egyéni tisztesség mintaképe, mégis becsületlen a mi szemünkben. A hazafiságnak pedig egyedül az a mértéke, hogy ki tud nagyobbat ritkoltni. Aki politikai portékáját hangos szóval árusítani nem tudja, az nem lehet megbízható ember. Aki mások becsületében nem gázol, az még éppen poltron ember. Ez hozzátartozik a politika kiskatéjához mint a vitézkedés a diszmen-téhez.

A politizálás nem az úri osztály kiváltsága. Megtaláljuk azt az alsóbb rétegekben is. A kispáros vagy kereskedő, mihelyt segédet dolgozik, már arra törekszik, hogy valamely politikai párban szerepet játszasson. A meggyőződés nem sokat határoz; oda-csatlakozik, ahol inkább érvényesülhet. Minél szélsőbb elveket vall az a párt, annál könnyebben akadnak fenn a kisebb

ekszisztenciák a rostáján. Másutt csak köz-katonára lehetne, itt vezérszerpet kap. És ez veszedelmesebb reá nézve a mákonyná. Je lentősége tudatában megszedül, tisztos munkáját csak immel-ámmal végzi. A nap munka befejeztével nem a pihenést keresi hanem a korcsmát, a hol elvtársaival politizálhat. Később már a nappalból is elszakít néhány óracska. Villásreggelire korcsmába megy, ebéd után a kávéházat keresi fel. A politika démona csálja, a szereplés viszketege hajtja. Oh hány derek iparost és kereskedőt vitt anyagi züllésbe a politika!

Más nemzetek tanuló ifjúsága az iskola padjain csak tanulmányainak él; szabad órában pedig a testedzés nemes kedvtelése. Nálunk már a középiskolában is politizál a gyereksereg, a főiskolák ifjúsága pedig politikai tényezőnek tartja magát. Hat szép dolog is a felkesedés; ne is haljon ki az soha az ifjúság szívéből. De megis jobban szeretnők, ha az ifjúság többet tanulna és kevesebbet politizálna. Talán az életben is könnyebben megállná a helyét.

Amde, kik az ideáljai? A tudósok talán? A feltalálók, a munkástársadalom kiváló egyéniségei? Dehogy: a politikusok! Mindegyik egy választókerület madatémát vel tarsolyában. Ezert nem akar iparos vagy kereskedő lenni, mert hiszen ezek nem „urik” pályák.

Eladó gőzmalom.

UGRINOVCI községben, Zimonytól circa 1 órányira kocsin elérhető nagy német és szerb ajku lakosság központján, s igen jól menő, családi körülmények miatt azonnal eladó. Végző ár 46.000 korona. Kézpénz szükséges 10.000 korona, differencia részint banktelér, részint privát pénz 6 százalék mellett. A malom magos épület, 50 lóerejű fekvő stabil géppel, a legmodernebbül berendezve. Nagy urilak, kocsiszin, istállók, kert és 2 katasztrális hold telken fekszik. Bővebb felvilágosítást ad

Szerdahelyi Bankház, Zimony.

FIGYELEM!

óra láncsal együtt
csak 2'40 Kor.

Mindenki kap egy aranyozott Präzisions Anker-órát láncsal együtt, 36 óráig járó-3 évi jóállás csak 2'40 — 3 darab láncsal, együtt 7.— K. Sztéküldés utánválttal a sveici-óra gyári raktárból

S. Urbach, Krakau Nr 525C

Molnár Márton, Budapest

VII. ker. Nefelejts-utca 59. sz.

Ajánl elsörendü gyártmányu, mindennemü malomberendezéseket, amelyk üzemköltisége benzin- és naftamotorokat, amelyek üzemköltisége 1—1² fillér. Kaphatók 3—5 évi részletfizetésre. Árjegyzék ingyen és bérmentve.— Szolid vidéki ügynökök alkalmaztatnak.

Azért olyan nagy az elégedetlenség nálunk, csupa tévedt ekzisztenciából áll a társadalom. Minél kevesebb munkával megélni — ez a törekvés észlelhető lépten-nyomon! A munkának nincs meg az a tisztelete mint más nemzeteknél, hol a politikát, a hivatalos politikusokra bizzák. Sehol a világon nincs annyi s olyan fényesen berendezett kávéház, mint nálunk. És ezek a kávéházak napestig tele vannak dologkerülő, tereferelő emberekkel, akik mind a haza sorsán rágódnak, de azt nem gondolják meg, hogy minden nemzeti nagyságnak alapja a becsületes munka, mely talán kiszítja a ve-rejtekét, de gyümölcsöző eredménnyel jár, megélhetést, vagyon, hírnevet, tisztességet ad az egyéneknek, az államnak pedig erőt és hatalmat. Mikor ébredünk mi ennek a tudatára? X.

A tüdőbaj minden

eseteiben a SCOTT-féle Emulsió azonnal használandó. A SCOTT-féle Emulsió nemcsak beteg testrészeket gyógyítja, hanem egészséget és erőt kölcsönöz az egész szervezetnek.

A SCOTT-féle Emulsió specifikus megbízható szer

Mindenemü tüdőbaj

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-mód folytán nemcsak izletes, hanem a legelőnyösebb mód szerint nem rendelkező könnyen emész-tendővé — a hely is.

ellen és nemcsak biztos szer hanem a legelőnyösebb is. Nagyfokú gyógyító- és táp-ereje annak tulajdonítható, hogy előállításához a legtisztább, és leg-hatásosabb anyagokat, melyek egyáltalán beszerezhetők, veszik továbbá azon tulajdonságát, hogy az eredeti felülmul-hatóan SCOTT-féle előállítási mód folytán nemcsak izletes, hanem a legelőnyösebb mód szerint nem rendelkező könnyen emész-tendővé — a hely is.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszerárban.

HIREK.

Feloszlott pénztintézet. A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága e hó 15-én tartott ülésében elhatározta, hogy felszámol. A bank hitelezői igényüket 6 hó leforgása alatt kötelesek a banknak bejelenteni.

Agárversenyek. A B Bodrog megyei agarászegylet november hó 3. és 17-én tartja ez évi versenyit

Feddésre ítélt ügyvédjelölt. A szabadkai ügyvédi kamara e hó 14-én

tartott ülésében Dr. Patek Béla ügyvéd-jelöltet, ki hirdetés-szedéssel ügynökösködött, ezen eljárása miatt feddésre ítélte.

Letartóztatott jegyző. Veltzl Istvánt, Csurog község aljegyzőjét illetve az ottani takarékpénztár igazgatóját az újvidéki kir. törvényszék vizsgálóbírája folyó hó 15-én többrendbeli sikasztás miatt letartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte. Az eset Csurog és környékén nagy sz. n. zártót kellett.

Attéres. Sonnenstein Armin bádogos és Pal Jozsef Litzositas ügynök, zentai lakók a napokban a zsidó hitről a róm kath. vallásra tértek át.

Uj találmány. Szekszárdról írják, hogy ott Káldy Gyula közjegyző egy olyan szerkezetet talált fel, melynek segítségével a robogó kocsit a megfogrosodott 'lovaktól' egy pillanat alatt elszabadítani és a kocsit ugyanabban a pillanatban megállítani lehet, úgy, hogy a fékezés segítségével a kocsinak és a benne ülőknek megmentése biztosítva van. Káldy az ő közzhasznú találmányát Szekszárdon Apponyi Géza gróf főispán, Döry Pál alispán, Bernrieder Josef, Sztankoványi János és más urakból álló társaságnak a minap bemutatta és tetszést aratott vele. A találmány szabadalmazva van és legközelebb átadják a nyilvánosságnak.

Törekvő emberek

figyelmébe!

T. Szücs Mihály és Társa cég Nagyváradon Füzest. a Lep 3 sz. alatt ajánlja új alakú és igen egyszerű törvényesen védett saját rendszerű hornyolf cement tetőcserépkézigepeit, cement és homok keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserépgyártására, mely által nomokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel nagy jövedelmet biztosító üzlet létesíthető.

Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk. Építések és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyártatthatják, mivel a gépek hordozhatók és bárhol felállíthatók, az üzlet bekezdésére legal-kalmasabb az őszi idő

Kérjük mielőbb érdeklődni, bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerezni sziveskedjék hol a gyártás módja, a kész cserépek és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

Osztrák kereskedők megadóztatása Magyarországon. Az iparkamarák már régebben foglalkoztak azzal a kérdéssel hogyan lehetne az osztrák hatóságoknak azt a eljárását viszonzni, hogy az osztrák vásárokat látogató magyar kereskedőket megadóztatják. A dologról tudomást szerzett a magyar kormány is, mely az osztrákok eljárását hasonló intézkedéssel töröli meg, Andrassy Gyula gróf belügy miniszter korréndelethei utasította a hatóságokat a vásárokat látogató osztrák iparosok és kereskedők nyilvántartására és az adó-köteleseknek a pénzügyigazgatóságnál való bejelentésére.

A Szent István plebania építése.

A zentai Szent István plebania építésénél szükséges föld, kőmives és elhelyező, kőfaragó, vasbeton és rabitz, vas, burkolati, ács, szobrász, bádogos, asztalos-lakatos mázoló, üveges, tetőfedő, kályhás, szobafestő, kárpitos, villámhárító és villamos-csengő berendezési munkák vállalatba adása végett árlejtés hirdetik. Az ajánlatok akár az összes munkákra, akár egyes munkanemekre vonatkoznak október 2-án d. e. 10 órára Gőzon Istvan plébános hitközségi elnöknel andandók be és ugyancsak ő nála helyezőndő letétbe az ajánlati összeg 5% - a is bántpénzüi. A terv, költségvetés és a feltételek a zentai Szent István plebania irodájában megtekinthetők.

Községháza a fogházban.

Az újvidéki ügyészség fogházában most anyi községi tisztviselő van sikasztások és okirathatásítások miatt fogva, hogy bizvást egy teljes községi előjárásogot lehetne belőle összeállítani. Nevezetesen a fogház vendégei ez idő szerint: Szkalin Benő urszentiváni jegyző, Wetzl István csurogi aljegyző, Závodszy Irnok, Istvan csurogi községi irnok, Kunszt Henrik titeli községi pénztárnok. Akad azonban, bár egyéb természetű bünteselekmények miatt, 1 községi bíró, 2 esküdt, 1 rendőrvetető, 4 rendőr is a fogházban. Éppen csak egy — „főbíró“ hiányzik.

Magyarok bojkottálása. A horvát közönség körében élénk törekvés indult meg a magyar iparosok és kereskedők bojkottálására. Így bojkott alá helyezték a Zikmund féle újvidéki gépgyárat is.

Az állandóan melegítő javított ir-rendszerü

Vulkan-kályhák

a legjobb és legkevesebb tüzelőanyagot emésztik.

Fekete ályozott és zománcozva kaphatók.

AZ EGÉSZ VILÁGON ELTERJEDVE

Egyedüristők Magyarországon és társországaiban, valamint a Kelet részére:

KLEN MARKUS FIAI

gyárosok

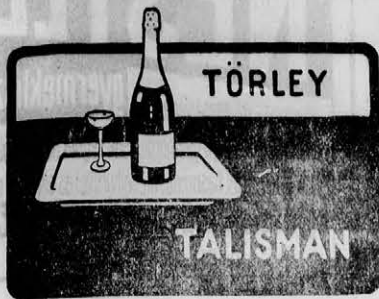
SOPRON

Csodálatos az Astrologia!

Hölgyeknek és uraknak felvilágosítást adok az egész életre, mult, jelen és jövőről. Egyénekéről, fiavalságánál, házosságnál, házoz tetőről, börtények stb. kevés pénzért. Sziveskedjék prospektus kéri ingyen és bérmentve küldök.

Curt M. Kiel

Nyílttér.

Köszegi Károly találmánya.

Köszegi Károly korszakalkotó találmánya, kezd országosra, ismertté válni. Mind szélesebb és szélesebb körben kelti fel a gazdák és gépipari szakemberek érdeklődését. Ma már alig van az országban nagyobb gazdaság, ahol Köszegi Károly szántó gépe ismerős ne volna és ne érdeklődnének iránta. Napokban a szabadkai gazdakör nagy számu küldöttsége járt Baján, hogy megtekintse a nagyértékű találmányt. A szabadkaiak legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a gépről. Kormánykörökben is érdeklődnek Köszegi gépe iránt. Mint megbízható forrásból értesülünk Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter Bajára érkezik, hogy megtekintse a gépet működésben.

Százharminc család megmentése.

Az újvidéki városházán dr. Balla Aladár főispánnal plébános vezetésével monstre-küldöttség tisztelgett. Csupa szegény ember, földmives és saját kezére dolgozó kisiparos. Az emberek családjakkal együtt Amerikába készültek, mert Újvidéken az abnormisan drága lakás viszonyok közepette nem tudtak megélni. Utí készüléseik közben értesült szándékukról Virág plébános, s rávette őket hogy mielőtt tervüket végrehajtanák, s elhagynák az országot, menjenek vele együtt a főispánhoz és kérjék meg, hogy tegye lehetővé itthonmaradásukat. Virág István szomorú színnel festette le a főispán előtt azt az

Felülmulhatatlan

minden teherfuvarozónak a legújabb

SZAB. TOLLRUGÓ H. LÖVÉDŐ. Egyforma húzással megspórol sok ístrángot és szerszámot. 1. sz. Húzóró 40 metern, 7 K, 2. sz. Húzóró 60 métn. 8 K, 3. sz. Húzóró 100 mm 9 K páronkint.

Plaffner E. vezérképviselet Wien, III-2 Stammgasse 15.

elképzelhetetlenül nagy nyomorúságot, amely a szegény embereket kivándorlásra készíti s a küldöttség nevében megkérte, hogy vagy egészen ingyen, vagy olcsó amortizációs költsön kieszközlésével építsen munkásházakat. A főispán a kérés teljesítésére nyomban hajlandó volt kijelentette hogy a város törvényhatóságának október 3-iki közgyűlése elé indítványt terjeszt, hogy a város tulajdonát tevő, husz kataszteri hold nagyságu «városi ker»-et munkásházak építési céljaira, teljesen ingyen engedjék át. Megígérte ezenkívül hogy eljár a kormánytól s kieszközli, hogy az állam építse meg a munkásházakat, vagy teljesen a saját költségén, vagy ha ez kivihetetlen adjon akkora segítséget, amely munkásházak építését biztosítaná. A főispán ígéretét nagy lelkesedéssel fogadták a küldöttség tagjai s megígérték, hogy kivándorlási szándéktól elállanak. A küldöttség révén dr. Balla Aladár ígéretének híre ment a városban is, s mindenütt nagy meglepődést keltett. A városban a szegény családok megmentésére gyűjtést indítottak. Ezen követésre méltó példát ajánljuk hatóságunk figyelmébe.

Meghívó. A bajai róm. kath. legényegylet 1907. szeptember hó 29-én Leutschak Jakab-féle vendéglőben zártkörű táncigalommal egybekötött szüreti mulatságot rendez. Belépti díj személyenkint 80 fillér.

Egy egyesület a bajai szegény gyermekekért. Szép, nemes és követésre méltó példáját mutatta a bajai »Vöröskereszt Egyesület« annak, hogy mikélt kell felkészítia egy humánus egyesületnek a hivatását. Ez a derék egyesület legutóbb ülést tartott és elhatározta, hogy egyesület egész jóvedelmének felét ezután: arra fogják fordítani, hogy bajai szegény gyermekeket lát el téli ruhával. A derék egyesületet üdvözöljük ezen nemes követésre méltó elhatározása alkalmából.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter dr. Saltay György dévai kir. törvényszéki jegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez helyezte át.

Oktobernek első napján ... A város katonaiügyi hivatalába megérkeztek a katonai behívók. A közlegények október 16-án tertoznak bevonulni, ellenben az egyéves önkéntesek már október 1-én. A besorozott unjonok átvehetik behívóikat a katonaiügyi hivatalban.

Halál a templomban. Megrendítő haláleset történt csütörtökön reggel izraelita templomban. Tejes vilmos egyházgongnok ima elvégzése után összeszedte a gyűjtőperselyekből a begyűlt könyöradományokat. Mikor ezzel készsen volt, megmondta egyik mellette állónak, hogy menyit gyűlt be. Ekkor összeesett. A zuhanásra felriadt emberek hozzásiettek, de mire odaértek Telcs má meghalt.

Hymnusz az iskolában. A vallás és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy valamennyi iskolában a magyar Hymnusz kottával együtt a .ablára legyen fűlvonva. At miniszterium ezen hazafias dalt kinyomatta és egyelőre az állami iskoláknak megküldte. Jövőre a többi iskola is megkapja a két táblát és ezeket az iskoláknak meg kell őrizniök

Harc a végtelenségig. A bajai cipésziparosok és cipészipari munkások között ugy latszik kitörta végtelenségig, a kés-higygig menő harc A cipésziparosok között nincs meg a kellő egyelertes és határoza taikpan egyáltalán nem konzekvensek. Egy napon elhatározzák, hogy a segédekkel, nem allanak szóban, másnap keresik az erintkezési pnntokat és szeretnének a segédekkel megegyezni.

2336 sz. 1907.

Feladési hirdetemény.

Az alólírott hivatal részéről közhírre tétetik, hogy az alább megnevezett tárgy az apatini m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségben 1907 évi október hó 14-én délelőtti 9 órakor megkezdendő nyilvános árverésen tett szóbeli és írásbeli ajánlatok utján eladtni fog.

Zárt írásbeli ajánlatok egykorona belyegjeggyel és 10 000-bát pénz elátva, kellően czimezve a tárgyaló bizottságnál a szóbeli verseny megkezdése előtt beadhatók ezek azonban csak azon esetben fognak tekintetbe vétetni, ha azokban a felanlott összeg tisztán olvasható szám és betűkkel kiirva van és határozottan kijelentetik, miszerint ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azokon feltétlenül aláveti.

Távirati utó, feltételes olvashatlant vagy az előbbiek szerint hiányosan kiállított írásbeli ajánlatok el nem fogadtnak, és fentartja magának a kincstár azt a jogát, hogy a tett ajánlatok között szabadon válasszhasson.

Az árverési és szerződési feltételek előlegesen is az alólírt hivatalnál és az apatini m. kir erdőgondnokságnál a szokásos hivatalos órákban betekinhetők.

TÁRGY:

Az apatini m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó »Gajspitz« nevű erdőrészen döntött állapotban felmérve fekvő:

2967 drb tölgy és más egyéb fanemű 15—70 cm. mell magassági átmérővel bíró törzs 1177.930tm³ fatömeggel. Kikáltási ára 22422 korona.

A »Gajspitz« nevű erdőrészt a bács-szentiváni vasuti állomástól 4 k. r. fekszik.

Apatin, 1907. évi szeptember hóban

M. kir. erdőhivatal.

1902, 1903, 1904 évben 16 első díjjal kitüntetve

Kállai Lajos motorgyára
BUDAPEST, VI. Gyár-utca 28. Régi házszám 50
Teljes jótállás kiténő cséplésért.

Kállai Lajos-féle hírneves villamos benzínlokomobil cséplő készletek, melyek gépész nélkül bárki által könnyen üzembn tarthatók, legjobban ajánlhatók.

— **Gőzgépek becséreltetnek.** —
Ezen motorok több 100 példányban kitűnően működnek az ország minden részében. Többek között Kosza József Kadarkút, Somogy megye, Tóth Péter bagli Tólbirtokos, Csantavér B.B.-m, G. Bíró József Tólbirtokos, Czegled, Pest megye, Olcsó árak részletre! Árjegyzék ingyen

Örvedetes hir Rheuma-betegeknek.

Amint velünk közlik, **Grundmann gyógyszerész cég** Berlin SW., Friedrichstr. 207. - 8000 ingyenpróbát küld az elismert kitűnő rheumaelenes vértisztítóteából. Egy érdekelt se szalaszsa el ezt az alkalmat, mindazok kis rheumában, köszvény, ischias, gyengeségben, hólyagbántalmakban, továbbá ki. hámorrlói és vértúlulásban szenvednek, küldjenek a fenti címre 20 fillért, ahonnan vámmentesen megkapják a szert.

Hölgyek!

Szenvednek vérszörülés és hasonlókban, úgy írjanak **P. Zivras Kalk 315** Cöln mellett (Rhein) Nehány a sok szíz közönléből:

B. asszony W.-ből: Legjobb köszönet a gyógyszerész 5 nap alatt eredményezte.

L. asszony M.-ből: Az ön szerét mindenkinek ajánlom, sehol se hiányoznak.

S. könyvtárnok M.-ből: Az előnyös és pontos kiadványát a feleségem nevében köszönetet mondok. 3 napi használat után az eredmény teljes, fájdalom nincs.

Egy korona 20(bélyegekből is) beküldése után megküldöm **„DIE STÖRUNGEN DER PERIODE“** című könyvet Dr. med. Lewistól. Prospektus ingyen. (Válaszbélyeg keretik.)

Örvedetes hir csont és sörörbetegek.

Amint mi halljuk, **GRUNDMANN gyógyszerész cég** BERLIN SW., Friedrichstr. 207. — körülbelül 8000 próba-dobozt küld szét az elismert gyógy- és sörörbenőcséből ingyen. Ez jó alkalom a csont és sörörbetegekben szenvedőknek és ne engedjék el az alkalmat, akik kiütésekben, száraz vagy nedves sörörben, skrofulában, nyíftott sebben szenved, küldjön azonnal a fenti címre 30 fillért portóra, ahonnan vámmentesen kapja e szert.

Különleges kezelés.

Krónikus cső, bőr, hólyag, vese, férfigyengeség, Neurastheniát gyógyít már 40 év óta. Nagyon sok köszönőlevél minden országból. Gyógykezelés levélleg is. **HARDER igazgató**, BERLIN N. 24. Elsassertstrasse. 52

Nyavalyatörés! Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve kapható a szob. hatyú gyógyszer. Majna Frankfurt

Diszitsük lakásunkat télen s kertünket nyáron valódi **Haariemi hagmász virágokkal** Postán beküldött 8 K ellenében portó és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobban kedvelt **normal gyűjteményünket** vagy 30 jácinthagmász üvegek, vagy 40 drbot cserepek esetleg 40 drbot kerit ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 daraból, 45 cserép száma. Vagy egy kerit összeállítás 250 drbból, esetleg egy kerit és szoba összeállítás 240 drból tartalmaz pompás vázlatéket jácint, tulipán, nárcisz, csilla hóvirág stbból.

Gazdagon illusztrált sok elismerőlevéllel ellátott főárjegyzék ingyen és bérmentve

Blumenzweibel Züchtereil
„HUIS TER DUIN“ (A. G.)
Nordwik bei Haarlem (Hollandia)

Óvás ártalmas hajnövesztőszerektől !!

PILI
az egyedüli kizárólag tisztá terméskészítimén a délsági terméyekből. Ismeretes, hogy délsági hőlygek és f rfiák szokatlan eros hajnövesztőszert, mely elősegíti a hajnöveszt szereket e terméyekből, melyekből a PILI is készült.

PILI az egyedüli haj és bajnövesztőszert, mely elősegíti a hajnöveszt megakadályozza a hullást és jósülést. Mindenütt, hol más hajnövesztőszert nem segít, **PILI** teljesen megbízható, mit legtöbb orvos és szakpók igazolnak. **PILI** erősíti a tejbort, feléleszti a gyökereket, tisztít és puhává teszi a haját. **PILI** a használatban takarékos. Egy üveg tovább tart mint más 3-4 üveggel. **PILI** orvosokat és tanárokat is meglepet az ő gyors hatásával. **Több ezer elismerő orvostól és laikusoktól minden országból** **PILI** hajápolásra K 2-50 **PILI** hajápolásra K 4.- Szétküldés naponta utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után (bélyegekből is) a központi raktárból: **Anft K. chem. techn. Wien, XVI. Liebhartgasse 9C** Telefon 0 239 cs. kir. hítes becsús és szakértő. Tulajdonos sok patent és védjegynek. Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban és ilatszkereskedésben

UJ ASZTALOS MŰHELY

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, misz rint **BAJA**-ra a Petöfi Sándor-utca 81. sz. alatt saját házában egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

BUTOR ASZTALOS

műhelyt rendeztem be
Készíték mindennemű **háló, ebédő és garson szobákat és mindenféle lakberendezést.**
Szolid kivitelű izléses munka.
Saját készítményű árut állandóan raktáron tartok.
Tisztelettel
IFJU STOLL JOZSEF
asztalos mester.

Liptói juhturót

friss ösztit a legfinomabb minőségben 5 kilós postaböndönökben franco 6 koronáért, 5 kilós papirkartonokban franco 6-50 ko, romáért. II. rendű csipős juhturót 5 kilós postaböndönökben franco 4-10 koronáért, 5 kilós papirkartonokban franco 4-50 koronáért. — Kereskedőknek külön árajánlattal szolgálók. Szétküldés utánvétellel.

Répas Lajos, sajtgyára Klenócz, (Gömör megye.)

Urak!

Fel a szemekkel!
A világon egyedülálló magánkezelés, a férfierő azonnali helyreállítására a Dr. Lükesch **Floricitin-tabletták** által, jótállás 3-szoros, Minta és oktatási fizetke 4 K. Kapható minden gyógytárban és droguériában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. szétküldési irodája által **E. Than, Wien, III Postfach 5.**

Női kalap különlegességek kaphatók

Mme Grünwald
női kalap termében
Budapest, V. Dorottya-utca 6/A
Kívánatra választék küldeték.

NESTLÉ

az egészséges **gyermeklisztje**

és a beteg gyermek, a gyomorbetegségek regóta bevált táplálékai
Megóv a hányástól, hasmenéstől, behurcoltól és elhárítja ezeket
A gyermekápolásról ismertető füzetet ingyen küld: **NESTLÉ**
Wien I., Biberstrasse 11.

Nem hazafias ember

ki külföldről hozat hangszereket, mert
Wagner
a Hangszer-Királynál
BUDAPEST, József. 15
ugyanolyan hangszereket még olcsóbban

kaphat; pl.:
Kitűnő hegedűtokkal, vonóval 10 K
Olasz mandolin rézgépezzel 12 K
Harmonika orgona-hanggal, iskolával együtt 8 K
Fuvolák 1 K fejjebb.
Árlap ingyen. Telefon 07-85

Női óvszer!

Női orvosok által kipróbálva, nagyon megbízható és soha nem mondja fel a szogálatot

MelusaOvale

Minta oktatással együtt K 2-40. Kapható minden gyógytárban és droguériában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. szétküldési irodája által **E. Than, Wien, III. Postfach 5.**

Legszébb és legolcsóbb szórákozás a hosszú esteken!

fl. **4.80**

Verseny-Phonographom

virágrajzokkal díszítve. Tisztán és érthetően játszik, mint egy 200 forintos gép. Ezen Phonograph csak egyszerű ideig **4-80 frt** eladva. Valódi aranyöntésű lemezek 65 kr. Lemezek (zene, ének stb.) minden nyelven raktáron.

Ezen Phonograph a legcélszerűbb ajándek, tehát ne késen senki megrendelni, addig míg a készlet tart.
Minden Phonograph elküldés előtt jó kipróbáltatik.
Szétküldés utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése által

Exporthaus Hugo Lowin, Wien VI.
MOLLARDGASSE 26.-B.

Eladó 30.000 méter

maradék rumburgi vászon.

Legkevesebb eladás.	Krajcárookban
30 méter Legfinomabb kéjtett rumburgi vászon	24
14 rumburgi ágylepedő vászon 150 cm széles	54
30 Elsőrendű ágynemű	20
30 Flanel	20
30 Damastgrádel, fehér nagyon finom	38
24 Törülköző	20
100 drb Sortírozott férfi és női zsebkendő	6
2 drb ágynemű kendő garnitúra 200 cm hosszú 140 széles	3.50
10 drb egyes kávé abroszok 140 x 140	60

A maradékok hossza 4-14 méterig. Széküldés utánvétellel. Nem tetsző tárgyakért a pénz visszaadatik.

M. Szraga vászonszövészete Nachod, Csehor.

Sömört,

korpa-sömört, száraz és nedves szakál sömört, bőrküitéseket, a bőr görvelyk felrepedését is,

nyitott sebeket ^{uj vagy régi sebeket, daganatokat, rosszindulatu uj bántalmakat, mirigydagadatot és gyulladást stb. gyakran nehez eltávolítani.}

Minderkinek azoknak is, akik

segélyt nem találtak, ajánlható, hogy tegyenek egy kísérletet a foltatréseiben 1800 óta ismert, rég bevált

Ripp-féle gyógykenőcs

esél. Számos köszönőirat. Doboz K 2.50 kapható a gyógyszerárakban. ARWIN RIPP, DRESDEN 7. Főraktár Török József Budapesten, Király-u. 12, Andrassy-ut 23

Teljesen uj értesülés!

Teljesen uj tanácsadó!

Azasszonyok aranykönyve

értékes házi áldást képez minden családban, hű tanácsadó fiatal leányok részére. Fűzve 3.50 K, franco utánvétellel. Arjegyék ingyen.

Ernst Naumann, Grimma i. S.

Egy ilyen nehéz sertést csakis a

BARTHEL-FÉLE

takarmánymészszel

lehet 11 hónapon belül előállítani. J. Melzer 1896. december 9-én a következőket írja: »Az Öntől beszerzett takarmánymészszel sikerült egy általam tenyésztett 11 hónapos közönséges süldőt 250 kilogrammra felhizlaltani.«

A Barthel-féle takarmánymész a legjobb és legolcsóbb szer csikók, borjúk és bárányok csontporhanyóssága ellen, valamint fiatal állatok felnevelésére, a tejmenyiség fokozására, továbbá karórágás és trágyalé ivása ellen.

Részletes használati utasítás és leírás ingyen.

5 klgms próbaküldemény 2 koronáért postán. 50 kgl. 12 koronáért Bécsben.

M. Barthel & Co Wien

X. SICCARDBURGASSE 44.

Legjobb mellékkereset nők és családok részére. Egy helyen és egy házban se hiányozzék az eredeti »STYRIAI« kötőgép.

Arjegyék ingyen. Kedvező fizetés feltételek Magyar STYRIAI kötőgéppár Magyarországi képvisellete: FOGEL J. L. Műgépész, BUDAPEST, VI. Csengeri-utca 54

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legintenzívabb árak mellett ajánlatunk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

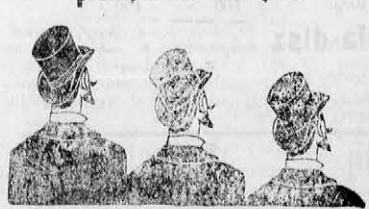
szalmakaszalók, járgány-cseplogépek, lohere cseplok, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szeckaszalók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló-orsómalmok, egyetemes acél-ékek, 2- és 3 vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

100 drb cig. hűv. 10 kr. - a kiadóhivatalban.

Alkalmivétel

Szerém megyében BUDKOVCE községben (Djakovár mellett) körülbelül 75-80 katasztrális hold jó termőföld jutányos áron eladó. Katasztrális hold 280 forint. Továbbá a rajta levő két ház és cséplőgarnitúra stb. Pénz nem szükséges. Teljesen tehermentes. — Esetleg 3-4 család a vétel által nagy rövid idő alatt nagy vagyont szerezhet. Vasúti állomás. Bővebbet CSERNICSEK, PALANKA.

Hirdetésének csak akkor van megfelelő eredménye, ha lapunkba közli.

Uj találmány!

Ki nem hallotta még hírét, hogy a gyomorhajt csírdájában kiüli a TAKATS-féle szabadalmazott állítható gyomorvédő öv. Ne mulassa el meghozatni, mert bármily régi gyomorhajt, a halálosnak gondolt gyomor és hasgöresőt, vérhas, hasmenést, hasesikarást stb. azonnal megszünteti. Aldásos hatása rögtön. Lép máj, epehajt és minden belső betegség ellen is. Bizonyítják a folyton érkező orvosi és halálirat Ára férfi vagy női I. számú 4 K, II. sz. túl nagy kövér természetűekre 5 K. A pénz előzetes megküldésére vagy utánvétellel megküldi a törvényes egyedüli készítő, czime

Takats Dániel Nagyvárad, Sorompó-utca.

